

HUDEBNÍ DÍLNIČKY – ANOTACE PROGRAMŮ (abecedně)

1) Bitva v kuchyni

Možná jste si toho nevšimli, ale v kuchyni se občas dějí bitvy jako z nějaké pohádky. Když si dáte na hlavu cedník, hned jsou z vás generálové a pokličky dávají signál, že se bude něco dít. Tak třeba...

Zkusili jste někdy uvařit lečo? To je bitva pokaždé. Rajčata a papriky ty jsou prostě vždycky v sobě. Pepř, ten vůbec nemíří, jenom pálí a je mu úplně jedno koho z nich trefí. A když nakrájíte cibuli, všichni hned brečí. Naštěstí to většinou dopadne dobře, protože vajíčka zachrání celou situaci a na talíři už se nikdo nepere.

- Dílna určená především pro starší děti v mateřských školách. Pro nejmladší ji lze zjednodušit.
- Pracuje s rytmickou stránkou jazyka – rozlišení dlouhých a krátkých slabik, kterou propojuje s hrubou i jemnou motorikou. Využívá tento princip ke zvládnutí rytmických ostinát pro hru na bitvu (vaříme lečo).
- Jako pomůcky kromě rytmických nástrojů využijeme kuchyňskou výbavu: misky, pokličky, vařečky, struhadlo, příbory.
- Děti se zde mohou zdokonalit ve spolupráci v doplňování rytmických motivů, ve společném vnímání dynamiky skupiny, v práci s tempem.
- Doplnit můžeme tuto dílnu skutečným nebo imaginárním vařením, výtvarnými činnostmi, které souvisí s tématem. Výrobou hudebních nástrojů z kuchyňských potřeb.

Použité materiály: píseň Lečo E. Hradeckého, lidové texty o jídle

Aktivní poslech: W.A. Mozart: Chléb s máslem

2) Cyklistická

Na kole umí jezdit skoro každý, to není nic zvláštního. Ale zažít závod Tour de France, to si budete pamatovat celý život. Bude to obrovské dobrodružství.

Pojedeme rychle i pomalu, v horku i v dešti. Pojedeme si pro žlutý trikot nejrychlejšího jezdce do kopce a přes kameny a zatáčky. A nevzdáme to, i když to nebude vždycky snadné.

- Dílna určená pro všechny věkové kategorie dětí v mateřských školách. Liší se podle věku zapojením znalostí z dopravní výchovy.
- Dílna využívá především pohybové prvky jízdy na kole, pracuje s tempem a fantazií.
- Využívá jako pomůcky, kromě hudebních nástrojů, barvy (semafor) a pro starší i dopravní značky.
- Děti si vyzkouší samostatnou práci s pohybem, i spolupráci ve skupině – peletonu.
- Dílnu lze doplnit vyrobením vlastního semaforu, medailí ze závodu, případně hrami s orientací v prostoru, kdy cyklisty navádíme pouze hlasem kam a jak mají jet.

Použité materiály a pomůcky: barevný padák nebo hrací plocha pro Twister, barevné šátky, libovolné hudební nástroje, obrázky dopravních značek.

Poslech: D. Kabalevský: Galop

Písně: lidová Jel starý, Nikolo, vem kolo – z knihy Logopedické písničky, Jede kozel na kole – ze sborníku dětských písní P. Ebena Elce, pelce, kotrmelce.

3) Divoká symfonie

Divoká symfonie je literárně-hudební projekt známého spisovatele Dana Browna. Vytvořil krásně ilustrovanou knihu textů o zvířatech a ke každému z nich napsal krátkou symfonickou skladbičku, kterou lze využít k dalším aktivitám.

- Dílna určená pro všechny děti v mateřských školách.
- Jejím základem je práce s poslechem. Ke každému zvířeti je odlišná hudba a aktivita – od pohybových a rytmických činností po relaxační techniky. Největší prostor zde dostává dětská fantazie.
- Jako pomůcky lze využít kromě zvukově co nejrozumnějších hudebních nástrojů, měkké míčky, šátky, provázky, dřevěné kostky.
- Velké kontrasty v jednotlivých hudebních částech vedou děti k aktivnímu a analytickému poslechu, vychovávají poučené posluchače.
- Dílnu lze propojit s přípravou na karneval, případně návštěvou ZOO, nebo s jakoukoliv činností s tématem zvířat.

Použité materiály: Dan Brown: Divoká symfonie

4) Houbařská

Sedí hříbek v lese na mechu, chtěl by běhat, dělat neplechu.

Říká: já prý běhat nemohu, mech mě drží pevně za nohu.

Až poběží ježek po lese, poprosím ho, ať mě odnese.

- Dílna určená především pro starší děti v mateřských školách. Pro mladší děti lze zjednodušit, podle potřeby.
- Všechny aktivity jsou zaměřeny na práci se slovy, jejich přirozeným rytmem, délkou slabik. Děti se kromě nových písniček naučí vytvořit si houbový orchestr (podle obrázků a rytmu), který využijeme jako doprovod.
- Jako pomůcky využijeme obrázky běžných hub a hudební nástroje rytmické, přírodniny (kamínky, oříšky, kousky dřeva).
- V této dílně spolupracujeme ve skupinách, vytváříme společný výsledek, pracujeme s kolektivním cítěním tempa a rytmu.
- Oblíbeným doplňkem této dílny je houbová módní přehlídka – papírové klobouky napodobují jednotlivé druhy hub.

Použité materiály: lidové písně

Hudba k módní přehlídce: Camille Saint Saens: Karneval zvířat výběr

5) Jedeme na výlet

To se lehkou řekne: jedeme na výlet. Ale jak? Čím? Kdo nás sveze? Někdo jede nejraději na kole, někdo vlakem, možná můžeme zkusit i letadlo. A co budeme potřebovat s sebou?

- Dílna vhodná pro všechny děti v mateřských školách.
- Budeme předvádět různé dopravní prostředky – pohybem i zvukem. Vlak, letadlo i raketa mají tentokrát svoji písničku, takže budeme hodně zpívat a trénovat práci s dynamikou a tempem.
- Jako pomůcky využijeme nejrůznější cestovní rekvizity, obrázky z různých míst světa, mapu.
- Dílna trénuje orientaci v čase a dějové posloupnosti, spolupráci ve skupině (hra na stroj), také paměť (co si vezmu do kufru) a rytmické cítění změny tempa (rozjíždíme se a brzdíme).
- Aktivity můžeme doplnit výtvarnými činnostmi podle věku dětí. Kreslíme plán cesty, mapu k pokladu, pohlednici pro babičku...atd.

Použité materiály:

P. Eben: Elce, pelce, kotrmelce písňe: Vlak, Letadlo, Raketa

6) Jak voní Vánoce?

Na Vánocích mám nejradši, že se všichni víc usmívají. Asi se těší.

Ale čím to je? Ve vzduchu je něco zvláštního, čeho si nejde nevšimnout. Všude je výzdoba z jehličí a světýlek, doma se uklízí, peče a zdobí. Napadne sníh a zamrzne rybník. Anebo ne a budeme mít zase Vánoce na blátě, ale stejně budou vonět.

- Zvukomalebná dílna vhodná i pro nejmladší děti v mateřských školách.
- Pracuje především se zpěvem a jeho doprovodem na zvukomalebné i melodické nástroje ve své nejjednodušší podobě.
- Využívá hru na zvonečky, rolničky, ozvučné kameny.
- Tato dílna mimo jiné učí děti prožívat nejen zvuk, ale také ticho. Vede k naslouchání, respektu k prostoru druhých a citlivému přístupu ke zvuku.
- Doplnující činnosti mohou zahrnovat výtvarné aktivity spojené s adventním obdobím.

Použité materiály: lidové adventní písňe a říkadla, španělská lidová píseň: Co to zvoní?

Píseň Jak voní Vánoce A. Křepelkové

Motivační poslech: A. Part: Spiegel im Spiegel

7) Kovář kuje - řemeslnická

Kovář by dřív moc důležitý člověk. Měl velkou sílu, uměl to s ohněm a žhavým železem, v jeho dílně to bylo trochu jako v pekle. Všem ve vesnici opravoval nářadí a uměl udělat nové. Taky

musel vyrábět podkovy a kovat koně, a to bylo moc důležité, protože traktor nikdo neměl. A trhal zuby.

Tak už to dnes není. Ale něco opravdu umět a být v tom dobrý, je důležité pořád.

- Dílna určená pro všechny děti v mateřských školách.
- Pracuje s hádankami, pantomimou a pohybovým vyjádřením některých řemesel: kovář, zámečnick, dřevorubec...
- Kromě běžných dětských hudebních nástrojů využívá boomwhackers (ozvučné roury) a grafomotorická cvičení spojená s poslechem hudby.
- Rozvíjí především rytmické schopnosti, pracuje s hrubou motorikou, propojením rytmu a pohybu.
- Dílnu lze doplnit diskuzí o řemeslech, které známe, také o povoláních rodičů. O tom, co bychom se chtěli naučit.

Použité materiály: lidové písně a říkadla

P. Eben: Elce, pelce, kotrmelce

Poslech: instruktivní skladby pro rozpoznání kontrastu (CD A. Křepelkové – Třebické: Žonglování na 10)

8) Na olympiádě

Sedím v páté řadě, na olympiádě.

Tleskám, fandím, držím palce,
ať je puk už brzy v brance.

- Dílna pro všechny děti v mateřských školách. Podle ročního období můžeme zvolit vhodné činnosti (zimní nebo letní olympijské sporty).
- Pracuje s písněmi se sportovními tématy (veslování, gymnastika, lyžování...), propojujeme zpěv s pohybem a rytmickým doprovodem na libovolné nástroje.
- Kromě hudebních nástrojů, používáme jako pomůcky lano a šátky.
- Aktivní poslech v této dílně pracuje s vnímáním dynamiky a gradace, rozlišení sóla a tutti.
- Doplnující činnosti pro starší děti může být práce s grafomotorickým pracovním listem, kdy podle hudby doplňují obraz krajiny.

Použité materiály:

P. Eben: Elce, pelce, kotrmelce (písně Veslování a Sudy)

A. Tichá: píseň Krtek

Poslech: A. Vivaldi: Zima